

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Capvt XXIII. Idem Abbatи Sanctæ a Genovesæ, Decano, & Cancellario
Parisiensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](#)

C A P V T X X I I I .

Idem Abbatii Sancte^a Genovefae, Decano, & Cancellario Parisiensi.

EX parte in Christo dilecta filia nobilis mulieris Comitissae^b Blezenen, nuntii ad nostram presentiam destinati sibi postulaverunt audientiam exhiberi, ut audiremus injurias, quas ei, & suis inserti Ecclesia Carnotensis, quibus & dilecto f. S. Beco Canonico Carnotensi, qui pro ipsa stabat Ecclesia, dil. fil. R. tituli S. Anastasia Presbyt. Cardin. dedimus auditorem, in cuius praesentia proposuerunt nuntii Comitissae, quod cum ipsis Comitissae^c Praepositus de Firmitate de Villanova quendam latronem ceperit, qui furtum commiserat, & justitia fuerit inde facta, latro fuit a Comitissae^d Ballivis per Capitulum Carnotense post factam justitiam requisitus, quia Capitulum in terra sua captum fuisse dicebat, afferentibus Ballivis econtra, ipsum fuisse captum in terra, in qua jus capiendi latrones, & alios malefactores habet eadem Comitissa, quoniam vir eiusdem, antequam signaculum crucis assumeret, erat in possessione juris illius, ut in illo loco, in quo captus ab ipso Capitulo dicebatur, hujusmodi jurisdictionem haberet: quod erant probare parati. Verum cum super hoc parendi juri sufficientem cautionem offerrent, canonici Carnotenses nihilominus terram ejusdem Comitissae fecerunt per Divien. Archid. interdicto supponi, qui postmodum requisiti, ut ab eis sufficienti cautione recepta juri parendi, terram absolverent, eam recipere noluerunt, nisi prius solveretur emenda. Consequenter ven. f. n. Carnotensis Episcopus super hoc requisitus, & per literas Metropolitae sui monitus diligenter, ut terram Comitissae taliter absolveret, sicut de jure poterat, & debebat, idem a Capitulo jamdicto prohibitus hoc facere recusavit: dicebat enim Capitulum, hoc in Carnotensis Ecclesiae^e privilegio contineri, quod nemini liceat excommunicatis, vel nominatim interdictis pro Canonicis Carnotensibus absque congrua satisfactione absolutionis beneficium indulgere. Videntes autem nuntii Comitissae, quod data cautione absolvi non poterant, ut deberent, tam super hoc, quam aliis causis inter Comitissam, & Capitulum agitatis, Metropolitani audientiam appellarent, tam ipsam Comitissam, quam terram, & Ballivos ejus sub ejus protectione ponentes. *Et infra:* Metropolitanus autem cum partes essent in die praefixa presentes, privilegio diligenter inspecto, testes hinc inde recepit, quibus ab officiali examinatis ipsis, & die partibus iterum assignato, procurator Comitissae cum instantia postulabat publicari attestationes receptas, ex abundanti de juri parendo sufficientem offerens cautionem, ut relaxaretur sententia interdicti: sed procurator Capituli est contrario allegabat, quod jamdicti privilegii ratione ab ipso terra non poterat, nec debebat absolviri, nisi prius Capitulo facta fuisset emenda, interpretando verbum illud, quod in privilegio continetur, videlicet, satisfactione congrua, pro emenda. Litigato igitur diutius super hujusmodi clausula, interloquutus est Metropolitanus jamdictus, se velle hujusmodi expositionem Ap. examini reservare, & super hoc diem partibus assignavit. *Et infra:* Ad intelligentiam autem clausulae privilegii memorati credimus distinguendum, utrum in aliquem interdicti, excommunicationisque sententia sit prolata ex contumacia tantum, quia scilicet citatus stare noluit juri; vel etiam pro offensa, quia videlicet jussus noluit malificium emendare. In primo casu credimus congrue satisficeri, ut hujusmodi sententia relaxetur, si sufficiens standi juri cautio tribuatur. In secundo vero casu, si offensa est manifesta, non credimus congrue satisficeri, ut hujusmodi relaxetur sententia, nisi sufficiens prius præstetur emenda. Si vero dubia est offensa, sufficere credimus ad relaxandam eandem, si parendi mandato competens satisfactio præbeatur.

N O T A E .

a *Sancta Genovefa.*] Ita etiam legitur in tertia collectione sub hoc tit. cap. 7. De hoc monasterio adduxi nonnulla in cap. P. & G. de offic. deleg.

b *Praepositus.*] Iudex videlicet, seu gubernator; nam etiam Magistratus laiculares Praepositi appellari solent, ut probavi in cap. i. de arate, & qualiter.

c *Blezenensis.*] Rectius in hac sexta collectio-

ne legitur *Blezenensis*: Carnotensis enim Provincia olim suos habuit Comites; nam Theobaldus Ledgardis Viromandensis maritus eorum stirpem propaguit, ex cuius posteris defuncto sine liberis Theobaldo juniori Comite Blezeni & Carnotensi, Mathildis Ambasie Domina in Comitatu successit, de qua in praesenti agitur; & eam fine prole obente, Comitatus devenit ad Ioannem Castilioneum Comitem Blezensem, ipsius haeredem, ut resertur in *Gallia Christ.* tom. 2. fol. 480.
d Ballivis

d Baillivis.] Baillivus apud Gallos idem significat ac officialis, & plerumque accipitur pro Prætore, seu judice; quare & officium ipsum bailiva solet appellari. Probant, & illustrant Lindembrog in *Glossario legum antiquorum*. verbo *Baillivus*, Ioannes Vossius de *vitis serm. lib. 2.c. 3.* & notavi in cap. 8. de *confirm utili*.

e Privilegio.] Carnotense enim Capitulum eximiis est de coram privilegiis à Sede Apostolica, inter qua illud refertur, quod nemini licet anathemate damnatum absolvere, nisi prius damni estimatione pensata, ac damno satisfacto ipsi Capitulo, ut referunt Renatus Chopin, lib. 1, facr. pol. tit. 2. n. 4. Cujus privilegii mentio fit in praesenti textu.

CAPUT XXIV.

Idem Comitissa a Blesensi.

Cum olim pro Canonicis Carnotensisibus quoddam Capitulum contra te fuerat allegatum, quod dicebat in Ecclesiæ sua privilegiis contineri, ut videlicet nemini liceat excommunicatis, vel nominatim interdictis pro Canonicis Carnotensisibus, absque congrua satisfactione absolutionis beneficium indulgere. *Et infra:* Quia vero dum ansam solvimus, nondum dicimus ligavisse, propter hoc, quod eisdem Canonicis, velut asteris, proponentibus, illam esse offensam manifestam, non quæ judici, nec quæ alii, sed quæ sibi tantummodo manifesta videtur, major ex illa dictione, videlicet Manifesta, scrupulus questionis emersit. Tuis igitur humilibus precibus inclinati, offensam nos rescribimus intelligere manifestam, quæ vel per confessionem vel probationem legitimam nota fuerit, aut evidenter rei, quæ nulla possit b^a tergiversatione celari.

NOTÆ.

spectat ad casum textus præcedentis.

I. ^a **C**omitissa Blesensi.] Ita etiam legitur in tercia collectione sub hoc tit. cap. 8. Textus hic ^b Tergiversatione.] Ut probavi in cap. eviden-
tia, de accusat. ubi exposui quando quid dicatur manifestum, vel notorium.

CAPUT XXV.

Idem Episcopo & Cantori a Atrebatensi.

Abbate Sancti b^a Silvani Altaciæ, olim viam universæ carnis ingresso, cum ejusdem loci monachi elegissent quendam de ipsius gremio in Abbatem, & ejusdem confirmationem electionis a bon. mem. Morinen. Episcopo nequivissent aliquatenus obtainere, per procuratorem suum confirmationem ipsius à Sede Apostolica petierunt. Ceterum procurator monasterii S. c^a Bertini proposuit ex adverso, quod cum secundum approbatam consuetudinem, & privilegia Rom. Pont. Abbates Altaciæ debeant de monasterio S. Bertini semper assumi, hujusmodi electio erat non immerito reprobanda, utpote contra consuetudinem diutinam, & privilegia Sed. Ap. attentata; & Altaciæ monachi debeant de jure compelli, ut de monasterio beati Bertini personam idoneam sibi eligant in Abbatem. *Et infra:* Nos igitur depositionibus testium coram delegatis à nobis judicibus productorum diligenter inspectis, inventimus sufficenter esse probatum, quod xl. annis, & infra, monachi Altaciæ Abbatem sibi de S. Bertini monasterio elegerunt, ita quod infra prescripti temporis spatium de prefato Coenobio vii. fuerunt in Altacienses Abbates assumpti. *Et infra:* Et cum quadam vice Garmum Altaciæ monachum elegissent, ejus electio robur habere non potuit donec apud monasterium S. Bertini professione facta, post aliquantulum temporis, quando scilicet ejusdem loci Abbatii, & conventu placuit, in Altaciæ extitit Abbatem assumptus. Ex privilegiis quoque Rom. Pont. monasterio S. Bertini concessis argui poterit evidenter, Altaciæ Abbatem fore de S. Bertini collegio eligendum. Nimurum privilegio fel. rec. Paschalis Pap. præd. n. hujusmodi capitulum apparuit insertum: Subrogationem Abbatis penes monasterium S. Silvani apud Altaciæ. juxta præteriti temporis morem, in vestra semper concedimus dispositione persistere. Cujus verbis bon. mem. Innocentius Pap. præd. n. prorsus inhaesit: In privilegio quoque d' Calixi II. Papa hujusmodi capitulum inventur: Porro juxta Domini præd. n. sanctæ mem. Paschalis Pap. decretum, Abbatis subrogationem penes Altaciæ. non aliunde, quam de vestro monasterio fieri Ap. auctoritate decernimus. Ad hæc autem pars adversa respondit, quod si evidenter per depositiones testium probaretur, quod infra prædicti temporis spatium